

OGO – conferentie

18 maart 2015

Wij hebben een goed verhaal!

Locatie: De Reehorst in Ede

Tijd: 09.00 tot 16.00 uur met afsluitende borrel tot 17.00 uur

Aanmelden via www.ogo-academie.nl

Op 18 maart 2015 organiseert de OGO-Academie de grote tweejaarlijkse conferentie in De Reehorst in Ede. Een dag voor iedereen die in Ontwikkelingsgericht Onderwijs geïnteresseerd is, met plaats voor 300 deelnemers! Prof. dr. Monique Volman, Universiteit van Amsterdam is de keynote-speaker. Het programma bestaat verder uit meer dan 35 lezingen, workshops en presentaties.

Daarbij presenteren scholen, nascholers en wetenschappers zich binnen de volgende doelgroepen: Startblokken, Basisontwikkeling, Bovenbouw, Directie en Management en de Wetenschap. Daarnaast is er de bekende marktplaats met OGO-literatuur, producten en praktijkvoorbeelden. We presenteren u met trots het voorlopige programma, zodat u een indruk krijgt van het prachtige aanbod van de OGO-conferentie 2015. Het meest actuele programma is te vinden op www.ogo-academie.nl

Dit jaar bieden we een speciale **VROEGBOEKKORTING** aan! Bij aanmelding voor 1 oktober 2014 krijgt u 10 % korting op uw deelname!

Op het programma staat onder meer een lezing en workshop van **Prof. Dr. Monique Volman**:

‘Een verhaal over jezelf: leerling- en leerkrachtidentiteit in Ontwikkelingsgericht Onderwijs’.

Laatste nieuws OGO-conferentie 2015 op Twitter:

@ogo-academie

Programma-overzicht*

8.15 – 9.30	Ontvangst – Marktplaats	Mozartfoyer
9.30 – 9.50	Opening met o.a. de OGO-prijs 2015	Schouwburgzaal
10.00 – 11.15	Workshopronde 1	Verschillende zalen
11.15 – 11.40	Koffie/thee pauze – Marktplaats	Mozartfoyer
11.40 – 12.55	Workshopronde 2	Verschillende zalen
12.55 – 14.00	Lunch – Marktplaats	Mozartfoyer
14.00 – 14.30	Lezing Prof. Dr. Monique Volman	Schouwburgzaal
14.40 – 15.55	Workshopronde 3	Verschillende zalen
16.00 – 17.00	Afsluitende borrel – Marktplaats	Mozartfoyer

Inlog: OGO
Wachtwoord: 2015

Deel je ervaring via
twitter: #OGO-
conferentie

* Er kunnen nog enkele wijzigingen worden opgenomen in het tijdsschema van de conferentie. De start- en eindtijd blijven uiteraard wel gelijk.

Aanmelden OGO-conferentie 2015

Meld u nu aan voor de OGO-conferentie 2015 en maak gebruik van de vroegboekorting!

U kunt zich online aanmelden via de link op de website: www.ogo-academie.nl Het is mogelijk om direct meerdere mensen in een keer aan te melden, zodat u gebruik kunt maken van de teamkorting. Meld u nu aan en maak gebruik van het speciale vroegboektarief!

Toegangsprijzen bij vroeg boeken!

Tot 1 oktober 2014 kunt u gebruik maken van het **vroegboektarief**.

Leden OGO-Academie	€ 189,-
Niet-leden OGO-Academie	€ 220,-
Studenten die lid zijn van de OGO-Academie	€ 108,-
Studenten die niet-lid zijn van de OGO-Academie	€ 135,-
Extra teamkorting	5 personen: 5% op totaal bedrag 10 personen: 10% op totaal bedrag 15 personen: 15% op totaal bedrag 20 personen: 20% op totaal bedrag 25 personen: 25% op totaal bedrag

Toegangsprijzen bij boeken vanaf 1 oktober 2014

Leden OGO-Academie	€ 210,-
Niet-leden OGO-Academie	€ 245,-
Studenten die lid zijn van de OGO-Academie	€ 120,-
Studenten die niet-lid zijn van de OGO-Academie	€ 150,-
Teamkorting	5 personen: 5% op totaal bedrag 10 personen: 10% op totaal bedrag 15 personen: 15% op totaal bedrag 20 personen: 20% op totaal bedrag 25 personen: 25% op totaal bedrag

Annuleringsvoorwaarden

Bij aanmelding voor de OGO-conferentie 2015 gelden de volgende annuleringsvoorwaarden:

Bij schriftelijke annulering tot vier weken voor de OGO-conferentie 2015 worden de deelnamekosten gerestitueerd met inhouding van annulerings- en administratiekosten ad € 25,-. Bij annulering op kortere termijn wordt niet tot restitutie overgegaan.

Workshops *

* Er kunnen nog enkele wijzigingen worden opgenomen in het programma van de conferentie. Op de website www.ogo-academie.nl is altijd het meest actuele programma opgenomen.

Startblokken van Basisontwikkeling (peuters en groep 1/2)	
Learning stories	Marlies de Wever
Fiets hem er in	Hermien de Waard en Froukje Boersma
Verhalen binnen en buiten	Janneke Hagenaar en leerkracht de Ontdekking
Levensbeschouwelijke verhalen verrijken je thema	Willeke Westerlaken en Fieke Bijlage
Verhalen in het zand	Anne Reijrink en Sylvia Hagen
Starten en dromen. Idealen en werkelijkheid	Janneke Hagenaar, Susan Oosterom en Margot van der Lee

Basisontwikkeling groepen 3 en 4	
Jouw verhaal past op papier	Bea Pompert
Horeb verbindt	Niko Fijma en Isabelle Vingerhoets
Onderzoeksactiviteiten en betere leesactiviteiten	Tessa Kruijer
Verhalen bij de verteltafel	Teuni Gerritsen en Gerlanda van de Vendel
Inspirerende onderbouw praktijksituatie van OGO-talenten 2013	Kimberly van Gemonden, Lotte Heij, Femmy Sandtke

Bovenbouw groepen 5 t/m 8	
Archiveren van teksten en verhalen van kinderen	Marte van Vliet
Horeb bovenbouw, een nieuw perspectief!	Lorien de Koning
Het verhaal van een reis van groep 8!	Gerri Koster en Hanny Theunissen
Levensbeschouwelijke verhalen in de klas	Jessica Bouva en leerkracht Archipel
Inspirerende bovenbouw praktijksituatie van OGO-talenten 2013	Desira Bos-Holsappel, Manouk Fijma en Femmy Sandtke

Onderbouw/Bovenbouw basisschool en s.o.	
Verhalen vertellen is een must!	André Weijers, Inge Haarsma
Verhalen in beeld brengen	Hanneke Verkleij, Wytske Bangma
Mijn verhaal raakt je helemaal	Ellen de Haan
Ervaringen van kinderen in woorden vangen	Ria van Geerenstein, Corianne Scheltens, Juul van der Ziel
Gefaseerd invoeren van leerlijn taal	Simone Westra, Claudia Wiericx
Vertellend spelen, spelend vertellen	Liesbet Bool, Hieke van Til
Onderzoek, een kansrijk verhaal voor nieuwe ontdekkingen	Marjolein Dobber, Marjolein ten Cate

Directie / management	
Verhalen voor en met ouders	Levineke van der Meer
Ik ben omdat wij zijn	Cees van de Berg, Ton Bax, Tonny Bruin
Van breed naar integraal, van beheersen naar inhoudelijk	Miriam Heijster
Verhalen van OGO op de Zuiderzee	Rienkje van de Eynden
Dat smaakt naar meer!	Ria Colenbrander, Dirkje Visser

Wetenschapsplein	
Het verhaal van toetsen en OGO	Chiel van der Veen
De rol van de leraar bij onderzoekend leren, uitkomsten van een reviewonderzoek.	Marijn Tanis, Marjolein Dobber
Onderzoekend leren en buitenspel	Sanne Hoftijzer, Lotte Zuiderwijk

Lezingen in de Schouwburgzaal	
Een verhaal over jezelf: leerling- en leerkrachtidentiteit in Ontwikkelingsgericht Onderwijs	Monique Volman
Veel verhalen één ontwikkeling	Bert van Oers
Goed leesonderwijs voor alle leerlingen	Bea Pompert
Een goed verhaal!	Edward van de Vendel

Startblokken van Basisontwikkeling (peuters en groep 1/2)

• Learning stories

Ontwikkelingsverhalen van kinderen documenteren

Marlies de Wever, onderwijsadviseur BCO-onderwijsadvies te Venlo

Kinderen volgen in hun ontwikkeling is ons dagelijks werk. Hiervoor gebruiken we veelal het logboek en het kinderdagboek. Werken met learning stories is meer dan volgen, het is het opsporen van patronen in verhalen van ontwikkeling, die kinderen elke dag laten zien. De observaties leggen we vast in foto / film en tekst. Een onderzoekende houding is vervolgens nodig om het kind in spel en exploratie te begrijpen en te volgen.

In deze workshop maak je kennis met learning stories en hoor je de ervaringsverhalen van mensen uit de praktijk die hiermee werken. Deze praktische informatie geeft jou handvaten om nog beter de ontwikkelingsverhalen van kinderen te begrijpen en je bouwt hiermee waardevolle documentatie op om te delen met ouders, verzorgers en collega's.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4, nascholers en/of begeleiders

• Fiets hem er in

Werken aan woordenschat met het digitale woordenschatprogramma Kasper de fietsenmaker.

Hermien de Waard, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Froukje Boersma, leerkracht groep 1/2 basisschool De Bonkelaar te Amsterdam

De boeken van Kasper bieden een schat aan woorden. Woorden uit mooie sociale praktijken, waaraan kinderen mee kunnen doen. De Activiteit ontwikkelde samen met pedagoog en taalwetenschapper Sylvia Bacchini een digitaal woordenschatprogramma rond Kasper de fietsenmaker. In de workshop, 'Fiets hem er in', krijgen we antwoord op de volgende vragen: Wat biedt de site van Kasper aan woordenschatactiviteiten? Wat voegen de digitale activiteiten toe aan het papieren boek? Froukje Boersma ging in haar praktijk aan de slag met het programma en deelt haar bevindingen rond het werken met het programma in deze workshop.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

• Verhalen van binnen en buiten

Spel verhalen die in en uitlopen.

Janneke Hagenaar, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Samen met leerkracht Kindcentrum de Ontdekking te Oosterhout

We gaan op zoek naar spelverhalen waarbij binnen en buiten 'door elkaar lopen', elkaar aanvullen. We luisteren en kijken naar spelverhalen. En vanuit een stukje onderzoek in de praktijk en de analyse daarvan ontdekken we de waarde van deze verhalen. Waarde voor de ontwikkeling van kinderen, waarde voor onze rol in het spel. Je krijgt zicht op meer mogelijkheden ten aanzien van de buiten ruimte. Neem de plattegrond van je buitenruimte mee. We maken ruimte voor grote verhalen!

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten startblokken

• Levensbeschouwelijke verhalen verrijken je thema

Samen aan de slag om levensbeschouwelijke verhalen in je thema te plannen.

Willeke Westerlaken, leerkracht, coördinator onderbouw basisschool De Schakel te Nieuw-Lekkerland en Fieke Bijnage, concept onderwijspedagog

Bij OGO-thema's in de klas horen verhalen: kleine en grote verhalen, van nu en van diverse tijden en culturen. Nodigen deze verhalen ook uit om samen 'het leven te beschouwen'? Fieke neemt jullie mee in de narratieve, verbeeldende en symbolische rol van verhalen. Willeke gebruikte het model van de werkgroep OGO en levensbeschouwing en koppelde het aan haar planning in Horeb. Zij doet verslag van haar bevindingen. Daarna gaan we met elkaar aan de slag. Je vult het model in voor je huidige of volgende thema en krijgt zo ideeën om levensbeschouwelijke verhalen in je thema te gebruiken.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4, nascholers en/of begeleiders en directie

- **Verhalen in het zand**

Samen met kinderen verhalen maken in het zand.

Anne Reijrink, onderwijsadviseur en Sylvia Hagen, leerkracht basisschool ... te....

Juf, ik maak een glijbaan in het zand! Dit is zo maar een uitspraak van een kleuter die de dag ervoor naar het zwembad is geweest! In deze workshop leer je hoe je met kinderen verhalen kunt maken in de zandtafel. Welke impressies zijn nodig zodat alle kinderen mee kunnen doen? Welke materialen helpen je daarbij en welke rol vraagt dit van jou? Je ervaart het allemaal zelf tijdens deze workshop!

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken

- **Starten en dromen, idealen en werkelijkheid**

Een goed lopende Startblokken praktijk; een boeiend vervolg verhaal

Janneke Hagenaar, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Susan Oosterom en Margot van der Lee, directie Kleinste Reus kinderopvang te Amsterdam

We gaan in op het proces: wat moet er allemaal geregeld worden en wie gaan er meedoen? We bespreken de theorie en concept in de praktijk door het delen van voorbeelden en ervaringen. Wat is het belang van netwerken en scholing van pedagogische medewerkers en leidinggevendenden. Ten slotte besteden we aandacht aan de rol van de leidinggevende, het verkennen van het concept, gaan omarmen, herkennen, je eigen maken en inzetten en natuurlijk genieten!

Doelgroep:

Directie, nascholers en begeleiders

Basisontwikkeling (groepen 3 en 4)

- **Jouw verhaal past op papier**

Je denkt misschien dat je nooit wat mee maakt, maar dat is natuurlijk niet zo. Elke dag zit stik vol verhalen.

Bea Pompert, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Elke dag zit stik vol verhalen.

‘je horloge stopt ermee’

‘de bakker verkoopt opeens speltbrood’

‘je treinkaartje is weer duurder’

Onze cultuur leeft voort door verhalen én weerklinkt in onze verhalen. In deze workshop gaan wij teksten schrijven: ervaringsverhalen, een informatieve tekst en een betoog. Zoals wij het doen, kun je het morgen met je eigen groep uitvoeren.

Doelgroep:

- **Horeb verbindt**

Hoe kan je doelgericht kinderen verder helpen in hun reken-wiskunde ontwikkeling met behulp van de digitale Horeb-instrumenten?

Niko Fijma en Isabelle Vingerhoets, nascholers en onderwijsontwikkelaars bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Rekenen & wiskunde voor jonge kinderen is geen vak dat ze zich via rekenspelletjes en lesjes eigen maken. Rekenen & wiskunde start zeker niet in groep 3 van de basisschool. Nee, jonge kinderen 'spelen zich de wereld in' en daar hoort rekenen & wiskunde op een vanzelfsprekende wijze bij! In deze workshop laten wij laten zien hoe de leerkracht met behulp van de digitale Horeb-instrumenten doelgericht kinderen verder helpt in hun reken-wiskunde ontwikkeling.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4, nascholers en/of begeleiders

- **Onderzoeksactiviteiten en betere leesresultaten**

Deze workshop laat goede praktijken zien van een leesdidactiek die wordt verbonden aan de onderzoeksactiviteiten bij de thema's in de groepen 1-2-3 en 3-4.

Tessa Kruijer, leerkracht onderbouw basisschool Julianaschool te Schagen

De verschillende onderzoeksactiviteiten komen op gang door de vragen van de kinderen en de juf. Bij het thema 'Sport en Spel' bijvoorbeeld vragen als: welke attributen heb je allemaal nodig, welke kleding, hoe train je en met wie. Verschillende teksten, tekstsoorten worden gedegen gelezen en verwerkt. In gesprekken, teksten, strips en posters wordt alle nieuwe kennis goed gewisseld en vastgelegd. Mooi leesonderwijs én zeer effectief lezen met begrip, technisch goed en vooral zinvol voor nu en morgen.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders en directie

- **Verhalen bij de verteltafel**

In deze workshop ervaren we hoe waardevol de verteltafel in de groepen 3 en 4 is.

Teuni Gerritsen en Gerlanda van de Vendel, leerkrachten basisschool De Korenaar te Apeldoorn.

Dat de verteltafel in de groepen 1/2 een krachtig instrument is voor mondelinge taalontwikkeling is velen bekend; in deze workshop willen we je ook laten zien en ervaren hoe waardevol de verteltafel in de groepen 3 en 4 is. Kernwoorden: spelen, ontwerpen, motivatie, lees- schrijf- en woordenschatontwikkeling. Een praktische workshop met een schat aan ideeën en voorbeelden, theorie en opbouw, waarmee je in de klas direct aan de gang kan.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers en leerkrachten Startblokken en leerkrachten groepen 3 en 4.

- **Inspirerende onderbouw praktijksituaties van OGO-talenten 2013**

De genomineerden voor OGO-talent 2013 presenteren hun expertise en vaardigheden n.a.v. hun praktijk.

Kimberly van Gemonden, leerkracht basisschool De Archipel te Amsterdam
Lotte Heij, leerkracht basisschool De Achthoek te Amsterdam

De genomineerden voor de OGO-prijs voor jong talent 2013 laten u zien dat OGO niet alleen voor ervaren leerkrachten is maar voor iedereen die leerlingen ziet als personen die van jongs af aan kunnen en willen deelnemen aan interessante gezamenlijke sociale culturele activiteiten en daaraan hun eigen bijdrage kunnen leveren.

Doelgroep:

Leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4, nascholers en/of begeleiders

- **Archiveren van eigen teksten en verhalen van kinderen**

Hoe komen leerlingen door het raadplegen van bronnen tot het schrijven van teksten?

Marte van Vliet, leerkracht bovenbouw basisschool De Kleine Reus te Amsterdam en nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Niké Admiraal, leerkracht bovenbouw basisschool Julianaschool te Schagen

In de klas sporen we leerlingen aan om de vragen en uitkomsten van hun onderzoek vast te leggen in aantekeningen en teksten. Aan de hand van praktijkvoorbeelden laten we zien hoe leerlingen door het raadplegen van bronnen tot het schrijven van deze teksten komen. We richten ons specifiek op de verhalende en informatieve teksten binnen geschiedenis. Aan het eind van deze workshop gaat u naar huis met praktijkvoorbeelden en inspiratie om uw klas ook in de pen te laten klimmen.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen bovenbouw en nascholers en/of begeleiders

- **Horeb bovenbouw, een nieuw perspectief!**

Nieuwe observatiemodellen voor de Horeb bovenbouw, dit geeft bovenbouw leerkrachten een instrument om in iedere onderzoeksactiviteit een ontwikkelperspectief met leerlingen op te bouwen.

Lorien de Koning, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Horeb is het registratie- en observatiesysteem voor leerkrachten die echt werk maken van OGO. Sinds maart 2014 is de Horeb bovenbouw helemaal compleet. Na drie jaar ontwikkelwerk zijn de observatiemodellen voor de bovenbouw aan de Horeb toegevoegd. Dit geeft bovenbouwleerkrachten een instrument in handen waarmee zij in iedere onderzoeksactiviteit ontwikkelperspectieven kunnen opbouwen met hun leerlingen. Benieuwd hoe dit werkt? Volg dan deze workshop!

Doelgroep:

Leerkrachten groepen bovenbouw en nascholers en/of begeleiders

- **Het verhaal van een reis van groep 8**

We gaan samen op reis in het thema van groep 8.

Gerri Koster, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Hanni Theunissen, leerkracht groep 8 basisschool De Driestam te Eindhoven

We starten met het kiezen van het reisdoel (thema), komen aan bij het onderzoek (vragen) en laten zien hoe we onze reis hebben gepland (het reisscrapboek/ logboek) om het gezamenlijke einddoel (eindproduct) te bereiken. Na het zien en ervaren van onze reis, krijgen jullie zin om ook samen met de leerlingen te genieten van zo'n reis.

Doelgroep:

Leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Levensbeschouwelijke verhalen in de klas.**

Hoe verbind je religieuze en levensbeschouwelijke verhalen van kinderen aan de verschillende thema's?

**Jessica Bouva, onderwijsadviseur identiteit en levensbeschouwing Arkade en ASKO
Leerkracht basisschool De Archipel te Amsterdam**

Verschillende thema's lenen zich uitstekend om te verbinden met religieuze en levensbeschouwelijke verhalen van de kinderen uit de klas. Op deze manier worden levensbeschouwelijke thema's en burgerschapsvorming geïntegreerd in het pedagogisch concept van de school. Hoe doe je dat op een interactieve manier? In deze workshop geven we voorbeelden uit de klas en laten we je het ervaren.

Doelgroep:

Leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Inspirerende bovenbouw praktijksituaties van OGO-talenten 2013**

De genomineerden voor OGO-talent 2013 en winnares Desira Bos-Holsappel presenteren hun expertise en vaardigheden n.a.v. hun praktijk.

**Desira Bos-Holsappel, OGO-talent 2013 en leerkracht basisschool De Handpalm te Leens
Manouk Fijma, leerkracht basisschool De Archipel te Amsterdam
Femmy Sandtke, leerkracht en docent netwerk taalcoördinatoren De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs**

De genomineerden voor de OGO-prijs voor jong talent 2013 laten u zien dat OGO niet alleen voor ervaren leerkrachten is maar voor iedereen die leerlingen ziet als personen die van jongs af aan kunnen en willen deelnemen aan interessante gezamenlijke sociale culturele activiteiten en daaraan hun eigen bijdrage kunnen leveren.

Doelgroep:

Leerkrachten bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Verhalen vertellen is een must!**

In deze workshop gaan we aan de slag met verhalen die verteld moeten worden, omdat ze leerzaam zijn voor leerlingen. We verbinden de inhoud van de verhalen met de theorie over verhalen vertellen. We geven voorbeelden hoe verhalen ingezet kunnen worden binnen het thematiseren.

André Weijers en Inge Haarsma, nascholers en onderwijsontwikkelaars bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

We oefenen met de inhoud door onze eigen ervaringen centraal te stellen. Iedereen kan dat, want wij hebben allemaal een verhaal..... een verhaal dat de moeite waard is om verteld en gehoord te worden. We oefenen met de theorie door gebruik te maken van de verhalenboog. Via deze boog krijgen de verhalen een kop en een staart, waarin de start, het doel, de obstakels en de hulpbronnen een essentiële plek krijgen. Iedereen kan dat, want alle verhalen lopen langs deze verhalenboog een (levens)pad vol spanning en avontuur.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw

- **Verhalen in beeld brengen**

Hoe maak je de opbouw en het verloop van je thema zichtbaar en pas je de leeromgeving inspirerend aan?

Hanneke Verkleij, onderwijskundig fotograaf

Wytske Bangma, leerkracht bovenbouw basisschool de Octant te Assendelft

Wytske Bangma en Hanneke Verkleij laten foto's zien van twee verschillende themaperiodes in een bovenbouwgroep. Wytske vertelt hoe ze het aanpakt, waarom ze het zo doet, en wat het haar en de kinderen oplevert.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Mijn verhaal raakt je helemaal**

Ieder mens heeft iets moois te geven. Ieder kind ook. Soms moet je daar naar op zoek, soms ligt dat voor het oprapen. Een mooi verhaal bijvoorbeeld....

Ellen de Haan, onderwijsondernemer Lef Onderwijsadvies

In deze (interactieve)workshop gaan we op zoek naar de verhalen die ons beziel en betrokken doen raken bij het onderwijs aan kinderen. Verhalen waarmee we leer-kracht zichtbaar kunnen maken voor onszelf, en voor kinderen.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Ervaringen van kinderen in woorden vangen**

Hoe kom je samen met kinderen op verhaal en leg je een gemeenschappelijke basis voor het thema?

Ria van Geerenstein, Corianne Scheltens en Juul van der Ziel, leerkrachten, unitleiders basisschool De Sjofer te Apeldoorn

'Wat weten we al en.... wat willen we weten?' Deze vraag speelt telkens weer een rol als de kinderen enthousiast zijn geworden na de startactiviteiten bij een nieuw thema. Aan de hand van praktijkvoorbeelden uit de onder-, midden- en bovenbouw laten we zien, hoe je met kinderen een gemeenschappelijke basis legt door je te oriënteren op een onderwerp. Hoe je samen op verhaal komt, hoe je aan de slag kunt gaan met ervaringsteksten. Deze workshop laat zien hoe ervaringsverhalen (in combinatie met goede gesprekken en gelezen teksten) bijdragen tot een dieper begrip bij de kinderen.

Doelgroep:

leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Gefaseerd invoeren van leerlijn taal.**

Hoe geef je het taalonderwijs vorm na het loslaten van de taalmethode?

Simone Westra, OGO-taalcoördinator en leerkracht groep 3/4 speciaal onderwijs
De Windroos en Claudia Wiericx, directie speciaal onderwijs school De Windroos te Nijmegen

Na het bezoeken van deze workshop heb je een beeld van hoe je, ook in het speciaal onderwijs, na het loslaten van de taalmethode, je taalonderwijs vorm kunt geven. Passend bij de leerlijn, de referentiedoelen, het team en de fase van ontwikkeling waar je als school staat. De doorgaande taallijn van groep 3 tot en met groep 8 komt aan bod. We zoomen in op enkele werkvormen van groep 3/4.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

- **Vertellend spelen, spelend vertellen.**

De inzet van drama bij mondelinge taalvaardigheid.

Liesbet Bool, senior consultant drama Stichting Taalvorming
Hieke van Til, senior consultant taalvorming Stichting Taalvorming

Ieder kind heeft iets te vertellen. Als het niet direct met woorden is, dan kan het in spel worden uitgedrukt. Verschillende dramawerkvormen maken een verhaal levendig: de kinderen worden uitgedaagd om details uit te spelen en woorden te koppelen aan handelingen en gevoelens: een verrijking van hun woordenschat en meer betrokkenheid bij het thema. Leerkrachten kunnen kinderen meer stimuleren tot vertellen en spelen. Door te kijken naar elkaar en te benoemen wat de spelers tot uitdrukking brengen: spelenderwijs werken aan communicatie en mondelinge taalvaardigheid. In deze workshop laten we u met verschillende praktische werkvormen zien hoe wij thema's vertalen naar betekenisvolle onderwerpen waar elk kind zich bij betrokken voelt. Al vertellend en spelend komt ieder kind aan bod, zowel de verbale, als de meer visuele en fysieke, ingestelde kinderen.

Doelgroep:

Leerkrachten startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw

- **Onderzoek, een kansrijk verhaal voor nieuwe ontdekkingen.**

Welke werkwijze en resultaten heeft de onderzoeksgroep OGO bereikt?

Marjolein Dobber, onderzoeker Vrije Universiteit en De Activiteit
Marjolein ten Cate, leerkracht bovenbouw Julianaschool te Schagen en onderzoeker Vrije
Universiteit Amsterdam

In 2013 is er een onderzoeksgroep OGO gestart die bestaat uit leraren, studenten en een onderzoeker. Het doel van deze groep is elkaar te ondersteunen in het doen van onderzoek op school. Het blijkt verrijkend voor zowel leerkrachten als studenten om met elkaar in gesprek te zijn over onderzoek en praktijk en elkaars expertise te gebruiken. We hebben het bijvoorbeeld over de vraag hoe je op een OGO-manier Engels kunt geven. In de workshop zullen we iets laten zien van de werkwijze en resultaten van deze groep.

Doelgroep:

Leerkrachten 3 en 4, leerkrachten bovenbouw, directie en nascholers en/of begeleiders

- **Verhalen voor en met ouders**

Samen zicht krijgen op de ontwikkeling van kinderen

Levineke van der Meer, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Betrokkenheid van ouders bij de activiteiten op de groep verrijkt niet alleen het aanbod, maar verhoogt ook de betrokkenheid van kinderen en draagt bij aan het samen met ouders zicht krijgen op de ontwikkeling van kinderen. Kinderen vertellen thuis andere dingen dan op school, nemen kennis van huis mee naar school en nemen kennis van school mee terug. Binnen Startblokken van Basisontwikkeling is dat waar we op uit zijn gebaseerd op de theorie van Funds of Knowledge van o.a. Monique Volman. In deze workshop nemen we een kijkje in diverse praktijken in peuterspeelzaal en basisschool waar ouders worden betrokken bij de activiteiten in de groep en de leidster/leerkracht in gesprek gaat met de ouders om zo samen zicht te krijgen op wat belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen. We koppelen dit aan de theorie en denken na over wat dat betekent voor de eigen praktijk.

Doelgroep:

Pedagogisch medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 t/m 8, directie en nascholers en/of begeleiders

- **Ik ben omdat wij zijn**

Met 10 strategieën in de hand op reis van zwakke school naar basisarrangement.

Cees van de Berg en Ton Bax, directeur en adjunct-directeur basisschool Oeboentoe te Purmerend

Tonny Bruin, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

In deze workshop nemen we je mee in de wereld van basisschool Oeboentoe in Purmerend. Het verhaal van een school met een OGO hart, dat verdwaald raakte in het land van 'ontberen' onder het etiket 'zwakke school'. En hoe deze school terugkeerde naar het land van 'Groei' met een basisarrangement, op doorreis door het land van 'Passie' weer inspiratie vonden en energiek werden. Schoolleiders Cees en Ton delen de highlights uit het boek 'Ik ben omdat wij zijn', een verhaal waarin je ontdekt hoe schoolleiders, het team, leerlingen en ouders samen onderzoeken waar ze met hun onderwijs staan en waar ze naar toe willen. Zonder te vergeten waar ze vandaan komen en wie ze zijn. Met 10 strategieën in de hand komt er verandering. Motto: Iedereen doet mee, maakt onderdeel uit van het leven op Oeboentoe. Je hoort hoe schoolleiders de spin in het web worden waarin leerkrachten, leerlingen en ouders verbonden raken en zelf auteur worden van het verhaal van Oeboentoe. De hoofdpersoonsvorm verandert van 'ik' in 'wij'.

Doelgroep:

Directie en nascholers en/of begeleiders

- **Van breed naar integraal, van beheersen naar inhoudelijk**

Ontwikkelingsgerichte opvang, activiteiten en onderwijs

Miriam Heijster, directeur basisschool De Kleine Reus te Amsterdam

De Kleine Reus is een Integraal Kind Centrum met 450 leerlingen, waar 150 kinderen naar de buitenschoolse opvang gaan. Het is ook een kinderdagverblijf met 29 kindplaatsen voor 0-4 jaar, een peuterspeelzaal met 14 plekken (2 ½- 4) en met jaarlijks meer dan 200 kinderen die naschoolse activiteiten volgen. Dit alles vanuit een ontwikkelingsgericht perspectief. Wat is het verschil tussen een brede school en een IKC? Wat is de meerwaarde van het werken vanuit een gemeenschappelijke pedagogische aanpak? Hoe zorg je voor die gezamenlijke visie? En hoe organiseer je de samenwerking?

Doelgroep:

Directie en nascholers en/of begeleiders

- **Verhalen van OGO op De Zuiderzee**

De Zuiderzee vertelt als jonge school op IJburg in Amsterdam haar OGO-verhaal. Samen gaan we op zoek naar jouw OGO-verhaal.

Rienkje van der Eijnden, directeur basisschool De Zuiderzee te Amsterdam

De Zuiderzee is als jonge school op IJburg begonnen als een echte OGO school. Na vele verhuizingen, een explosieve groei van de school, twee roerige jaren met wisselingen in het team en in de directie stond het OGO ter discussie. In deze workshop verhalen we over hoe het OGO weer tot leven kwam. Vanuit de Zuiderzeeverhalen ga je op zoek naar de OGO verhalen in je eigen school. Hoe houd je het OGO levend? Hoe ga je om met de verschillen in een team? Opbrengstgericht werken en OGO, gaat dat samen?

Doelgroep: Directie

- **Dat smaakt naar meer!**

Studenten aan de slag met de themavoorbereiding en –uitvoering.

Ria Colenbrander en Dirkje Visser, docenten Katholieke Pabo Zwolle

Doe mij maar pizza. En mijn favoriete eten is.. Waarom is dat dan je favoriete gerecht? Hoe ziet het er uit? Welke ingrediënten heb je nodig? En hoe moet het gerecht heten op de menukaart? Op de Katholieke Pabo Zwolle werken we een semester met alle vakgebieden vanuit het OGO-gedachtegoed. Studenten voeren een thema uit met kleuters. Voordat ze hiermee in de praktijk aan de slag gaan laten we studenten het thematiseren zelf ervaren. In deze workshop laten we jullie proeven hoe we de eigen verhalen van studenten aanboren en verdiepen. We laten zien hoe studenten daarna zelf aan de slag gaan met de themavoorbereiding en -uitvoering met de kinderen.

Doelgroep: Schoolopleiders, leerkrachten Basisontwikkeling, leerkrachten onder- en bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders.

- **Het hoe, wat en waarom van het toetsen.**

Wat is toetsen precies, waarom toetsen we en welke instrumenten kunnen we voor toetsen in Ontwikkelingsgericht Onderwijs gebruiken?

Chiel van der Veen, onderzoeker Vrije Universiteit Amsterdam

In het onderwijs lijkt het algemeen aanvaard dat scholen op regelmatige basis vaststellen - toetsen - hoe de ontwikkeling van kinderen verloopt. Over de vraag waarom en hoe er wordt gemeten, met welke instrumenten en wat er met die gegevens wordt gedaan, bestaat nog altijd veel discussie. In deze workshop proberen we op basis van de volgende drie vragen helder te krijgen hoe OGO-scholen zich in deze discussie kunnen positioneren: (1) wat is toetsen nu precies?; (2) waarom toetsen we in het onderwijs?; (3) welke instrumenten kunnen we voor toetsing gebruiken?

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw en directie en nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

- **De rol van de leraar bij onderzoekend leren, uitkomsten van een reviewonderzoek.**

Onderzoeksuitkomsten reviewstudie: 'Hoe kunnen leraren in primair en voortgezet onderwijs onderzoekend leren in hun klas bevorderen?' worden in deze workshop besproken.

Marijn Tanis en Marjolein Dobber, onderzoekers Vrije Universiteit Amsterdam

Onderzoekend leren wordt gezien als een kansrijke aanpak die leerlingen kan voorbereiden op de toekomstige maatschappij, doordat ze actief vragen of problemen oplossen. De rol van leraar hierbij is heel belangrijk. De onderzoeksvraag van onze reviewstudie is: *Hoe kunnen leraren in primair en voortgezet onderwijs onderzoekend leren in hun klas bevorderen?* We zullen de onderzoeksuitkomsten bespreken, waarbij we o.a. sociale, conceptuele en meta-cognitieve regulatie onderscheiden.

Doelgroep:

Leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

- **Onderzoekend leren en buitenspel.**

Interactieve workshop over onderzoekend leren de bovenbouw en buitenspel gedrag in de onderbouw.

Sanne Hoftijzer en Lotte Zuiderwijk, onderwijspedagogen

Interactieve workshop over kwalitatief onderzoek vanuit Sociaal-Cultureel perspectief en het belang van buitenspel en onderzoekend leren in het basisonderwijs.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

- **Een verhaal over jezelf: leerling- en leerkrachtidentiteit in Ontwikkelingsgericht Onderwijs.**

Plenaire lezing Prof. Dr. Monique Volman

(14.00-14.30 uur in Schouwburgzaal)

Prof. Dr. Monique Volman

Identiteit is het verhaal dat iemand heeft over wie hij/zij is en wil zijn. Dat verhaal, in feite een verzameling van verhalen, is nooit af maar wordt, onder invloed van nieuwe ervaringen en reflectie daarop, steeds uitgebreid en aangepast.

Deze lezing gaat over de vraag wat leren en lesgeven binnen ontwikkelingsgericht onderwijs betekent voor de leeridentiteit die je als leerling ontwikkelt en de professionele identiteit die je als leerkracht ontwikkelt. Wordt je binnen OGO een bepaald soort leerling, wat typeert jou als leerkracht, en wat hebben die twee met elkaar te maken?

Op school ontwikkelen leerlingen, naast kennis en vaardigheden, ook hun identiteit: ze doen ervaringen op die hen mede maken tot de mensen die ze zijn. Daarbij ontstaan ook verhalen over wat leren is, waar leren goed voor is en over wat voor een leerling ze zelf zijn; een 'leeridentiteit', maar dat gebeurt vooral impliciet en onbewust. Ik ga in op de vraag wat voor leeridentiteiten OGO beoogt en in hoeverre en hoe de leeridentiteiten die leerlingen op OGO-scholen ontwikkelen ook feitelijk verschillen van die op andere scholen.

Leerkrachten ontwikkelen door hun werk in en rond school hun professionele identiteit; een verhaal over wat voor leraar ze zijn en willen zijn. De toegenomen vraag aan scholen zich te verantwoorden noodzaakt OGO-leerkrachten dit verhaal te expliciteren. Aan de hand van ideeën over goed onderwijs, zoals bijvoorbeeld neergelegd in de Kijkwijzer voor pedagogisch-didactisch handelen van de Onderwijsinspectie, stel ik de vraag hoe een professionele OGO-identiteit eruit ziet. Wat is de kern van het verhaal van OGO-leerkrachten en waarin verschilt dat van dominante verhalen over goed onderwijs?

- **Veel verhalen, één ontwikkeling.**

Deze lezing beoogt inzicht te geven in (strijdige) verhalen en de omgang daarmee in het werk met kinderen.

Prof. Bert van Oers, Bijzonder hoogleraar Afdeling Onderwijswetenschappen en Theoretische Pedagogiek, Vrije Universiteit Amsterdam

Verhalen zijn kenmerkend voor mensen en culturen. Zij zijn onderdeel van ons culturele leefmilieu en verweven zich met ons handelen, denken en identiteit. In de omgang met kinderen zijn verschillende typen verhalen werkzaam die een beslissende rol kunnen spelen in de ontwikkeling van kinderen. In veel gevallen ondersteunen ze het handelen, maar soms zijn ze onderling strijdig en beperkend. De lezing beoogt inzicht te geven in (strijdige) verhalen en de omgang daarmee in het werk met kinderen.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

- **Goed leesonderwijs voor alle leerlingen.**

Deze lezing gaat over o.a. de volgende vraag: Wat is goed leesonderwijs?

Bea Pompert, nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Veel lezen, zelf teksten en boeken kunnen kiezen, lezen verbinden met gesprek en zelf schrijven. Samenhangende en interessante bronnen lezen bij vragen die je hebt bij thema's in de klas. OGO is niet leuk of soft. OGO is keihard werken om een optimale leesattitude te ontwikkelen. Juist ook voor aarzelende lezers is dit de beste weg. Je hebt de OGO-leesdidactiek nodig om zin in lezen te krijgen en te houden. Deze lezing gaat in op de volgende vragen:

- Wat is goed lezen
- Wat is goed leesonderwijs
- Welke leesactiviteiten en instructies zijn nodig
- Veel lezen en stillezen is dat genoeg?
- Welke differentiatie is nodig
- Hoe observeer en toets je het beste

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, directie, nascholers en/of begeleiders en wetenschappers

- **Een goed verhaal!**

Hoe krijgen kinderen plezier in het lezen van boeken en hoe hou je als schrijver contact met wat kinderen motiveert en interesseert?

Edward van de Vendel, kinderboekenschrijver en was jarenlang leerkracht basisonderwijs

Wie kent niet de boeken van Superguppie, Sam, Sofie en nog veel meer? Edward van de Vendel schrijft van alles: de teksten voor prentenboeken en gedichten voor jonge en oudere kinderen, liedjes en gedichten voor volwassenen. Soms zijn het jeugdromans en soms zijn het boeken voor kinderen vanaf een jaar of tien. Soms ook boeken op een bepaald leesniveau. En hij maakt ook nog weleens boeken waar informatie in staat, zoals een boek over... Ajax. Zie ook www.edwardvande Vendel.com Edward neemt ons in deze lezing mee in zijn verhalen en vertelt hoe het hem lukt om kinderen met zoveel plezier in zijn boeken te laten lezen en hoe hij als schrijver contact houdt met wat kinderen motiveert en interesseert.

Doelgroep:

Pedagogische medewerkers, leerkrachten Startblokken, leerkrachten groepen 3 en 4 en bovenbouw, nascholers en/of begeleiders

We adviseren u om contant geld mee te nemen voor de interessante producten die verkocht worden op de Marktplaats.